

адміністративні правопорушення, орган (посадова особа) виносить одну з таких постанов: 1) про накладення адміністративного стягнення; 2) про застосування заходів впливу; 3) про закриття справи [1]. Таким чином, зазначена стадія включає три етапи: підготовку справи до розгляду, розгляд справи і прийняття по ній постанови.

Стадія оскарження постанови по справі є факультативною, тобто виникає у разі незгоди з результатами розгляду справи особи, щодо якої її винесено, а також потерпілого.

Після прийняття постанови або після розгляду скарги (протесту) починається четверта стадія провадження у справах про адміністративні правопорушення – стадія виконання постанов. Постанова про накладення адміністративного стягнення підлягає виконанню з моменту її винесення, якщо інше не встановлено законами України.

Отже, проаналізувавши стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення не виникає сумнівів у складності цього явища. Провадження охоплює декілька стадій, які знову ж являють собою систему об'ємних процесуальних дій. Дане явище, провадження у справах про адміністративні правопорушення, необхідно досліджувати у зв'язках як між самими стадіями, так і між адміністративними провадженнями в цілому.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення являє собою систему процесуальних дій, що здійснюються уповноваженими на те органами та посадовими особами у зв'язку з вчиненням особою адміністративного правопорушення та направлені на притягнення такої особи до відповідальності у вигляді правообмежень. При цьому провадження у справах про адміністративні правопорушення можна розглядати у декількох значеннях: як самостійний інститут правозастосовної діяльності органів державної влади; як інструмент регулювання суспільних відносин шляхом застосування адміністративних санкцій.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III.
3. Алфьоров С. М. Адміністративне право. Загальна частина : [навч. посіб.] / Алфьоров С. М., Ващенко С. В., Долгополова М. М., Купін А. П. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
4. Іщенко В. В. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері оподаткування: сучасні доктринальні підходи / В. В. Іщенко // матер. міжнар. наук.-практ. конф. – 2011. - № 2 (21). - С. 229-231.
5. Колпаков В. К. Адміністративне право України : [підруч.] / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.

**Аспірант юридичного факультету
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка**

Теремцова Олена Миколаївна

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ СУЧАСНОГО СТАНУ УНІТАРНОЇ ДЕРЖАВИ

Формулювання теоретичних положень сучасного стану унітарної держави та основні тенденції розвитку соціально-змістовних властивостей держави в умовах розбудови правової держави та в інтересах суспільства є одним із основних критеріїв цінностей пріоритету держави.

Питання сучасного стану унітарної держави досліджувалися в працях видатних вчених Андрусяка Т.Г. [2], Бобровник С.В. [3], Зайчука О.В. [7], Копейчикова В.В. [6], Котюка В.О. [4], Лободи Ю.П. [5], Оніщенко Н.М. [7], Шемшученка Ю.С. [9], та інших авторів.

Держава в сучасних умовах завжди є одним із найважливіших явищ організаційного характеру в суспільстві. Їй тому протягом століть вчені намагалися дати визначення поняття цього явища та розкрити його сутність.

Держава є центральним інститутом влади в суспільстві і концентрованим здійсненням цієї владою політики. Розуміння держави являє собою одну з найбільш складних проблем юридичної науки. Теорія держави охоплює три групи генетичних і функціональних проблем, пов'язаних з трисединою основою походження, формування й існування держави: суспільною; класовою; політико-правовою та організаційно-структурною основою державної діяльності [8].

Досліджуючи питання сучасного стану унітарної держави в теоретико-правовому аспекті слід зазначити, що унітарна держава є єдиною цілісною й неподільною державою, територія якої поділяється на адміністративно-територіальні одиниці, що не мають статусу державних утворень та не наділені суверенними правами.

В результаті історичної еволюції склалися сучасні унітарні держави. Кожна з них за державно-територіальним устроєм має свої особливі риси й наділені також єдністю наступних ознак:

По – перше: в складі держави відсутні території, що наділені державним суверенітетом. В унітарних державах лише один суб'єкт має державний суверенітет це – сама держава. Вона є єдиним політичним центром суспільства.

По – друге: діяльність єдиної системи вищих державних органів. В унітарних державах вищими органами державної влади вважаються лише центральні політичні установи (глава держави, уряд, парламент, верховні судові інстанції, тощо). Представницькі та адміністративні установи територій не належать до числа вищих державних органів.

По – третє: в унітарній державі діє єдина система законодавства. Акти центральних органів влади мають вищу юридичну силу. Цей принцип не виключає права місцевих органів влади здійснювати правове регулювання з питань, що мають локальне значення. Такі акти є підзаконними, видаються в межах компетенції, що встановлено державою і не можуть суперечити законам.

По – четверте: унітарна форма устрою держави обмежує права територій та їх органів переважно рішенням місцевих підпорядкувань неполітичного характеру. До відання цих органів відносяться місцеві міські та сільські ярмарки, благодійні установи, санітарні та лікувальні служби, професійне навчання, туризм та готельна справа, транспорт, шляхобудівні та водогонні роботи, сільське господарство та лісові зони, полювання, риболовля; управління в галузі охорони навколишнього середовища; музеї, спорт та дозвілля, та інше.

По – п'яте: унітарні держави завжди в своїх основних законах закріплюють принцип єдності та неподільності територій.

Мова йде про заборону на сецесію, що означає – відірвання, відокремлення, вихід частини з цілості, залишення певної території від держави. Важливо розрізнати право на сецесію та право на самовизначення народу: – у випадку, якщо місцева громада набуває властивостей народу, нації, претендує на міжнародне визнання, то набрання чинності міжнародно-правової норми про право народів на самовизначення, на власну національну державність; в даному випадку може відбутися відокремлення та повне відокремлення фактично виниклого, що було засновано народом унітарної держави.

По – шосте: в унітарній державі встановлюється єдине громадянство. Ніякі автономні або територіальні утворення не мають права вводити своє громадянство крім загальнодержавного.

Основну проблему подолання стрімких тенденцій в державному розвитку, унітарні країни вирішують за допомогою освіти автономій. Автономія – це наділення територіальних одиниць самостійністю з питань місцевого управління. (Наприклад, автономії, що утворені за національною ознакою; автономії адміністративно-територіальні). Права автономій можуть бути зафіксовані в Основних законах держави. Іноді автономії самі розробляють статuti, що закріплюють їх права. Але, незважаючи на це, права автономій завжди є похідними, а не власними, тобто джерелом цих прав є акт влади держави. Засновуючи автономію, визнаючи її права, держава, звісно, обмежує межі застосування своєї влади. Проте, це не означає, що на автономній території з'являється держава. Незважаючи на можливі широкі права автономій, унітарна держава завжди закріплює в законах процедури впливу центральної влади на ці відносно самостійні утворення.

Унітарним державам властива ще одна особливість – це структура парламентів. В

основному тут діють однопалатні парламенти.

Всі унітарні держави можна поділити на прості або складні [4]. (Наприклад, прості – Болгарія, Польща; а з автономією (одна чи кілька) – складними – Фінляндія, Данія).

Отже з огляду теоретико-правового осмислення, сучасний стан унітарної держави має природний процес щодо прагнення частин унітарної держави до більшої самостійності й призводить на сьогодні до утворення автономій, розширенню їх прав.

Майбутнє унітаризму, вектор руху лежить саме в напрямку розумного поєднання централізації, чіткої вертикалі влади й самостійності місцевого самоврядування. Але ж необхідно чітко всі тенденції руху відобразити в законодавстві держави. Визначити дієвий механізм щодо розвитку унітарної держави в сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. // Верховна Рада України; Конституція, (відомості Верховної Ради України (ВВР)), 1996, № 30, ст. 141); – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. [Андрусяк Т. Г.](#) Теорія держави і права [Текст] / Т. Г. Андрусяк; Фонд сприяння розвитку укр. правової думки та пропаганди державницьких традицій «Право для України». – Львів : [б.в.], 1997. – 200 с.
3. [Бобровник С. В.](#) Проблеми теорії держави і права [Текст]: курс лекцій / С. В. Бобровник; АН України, Київський ун-т права. – К.: Вид-во Київського ун-ту права, 2004. – 122с.
4. Котюк В.О. Загальна теорія держави і права. – К.: Атіка, 2005 – 592 с.
5. Лобода Ю.П. Цінність держави як її соціальна сутність (теоретико-методологічні аспекти дослідження). Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук – Одеса, 2001, – 27с. – с. 6.
6. Правознавство [Текст] : підручник / ред. В. В. Копейчиков. – 7-ме вид., стер. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 736 с.
7. Порівняльне правознавство (теоретико-правове дослідження) [Текст] / О. Л. Копиленко [та ін.] ; наук. ред. Н. М. Оніщенко ; відп. ред. О. В. Зайчук; Інститут законодавства Верховної Ради України, Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. - К.: Фенікс, 2007. - 430с. - Бібліогр.: с. 371-397. - ISBN 978-966-651-450-2.
8. Теремцова О.М. Актуальні аспекти державотворення в унітарній правовій державі. //«Державо- та правотворчі традиції українського народу» (до 150-річчя М.С. Грушевського): збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції / за заг. ред. А.С. Шевченко державна фіскальна служба України, Університет державної фіскальної служби України. –Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. –С.284-286. –134с. Фахове видання.
9. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Укр. енцикл.», 1998. – Т. 1: А - Г. 672 с.

Доцент кафедри теорії права та держави юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, к.ю.н.

Теремцова Ніна Володимирівна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У сучасній науці досить успішно працює багаторівнева концепція методологічного знання. В цьому плані всі методи наукового пізнання можуть бути розділені на основні групи: філософські методи; загальнонаукові підходи і методи дослідження; приватнонаукові методи; дисциплінарні методи; методи міждисциплінарного дослідження. тощо. Таким чином, методологія не може бути зведена до якогось одного, навіть дуже важливого методу [9].